

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/archiwa/pion-archiwalny-ipn/gdansk/przykladowe-dokumenty/36286,Plakat-wzywajacy-do-glosowania-3xTAK.html>
01.03.2026, 17:11

Plakat wzywający do głosowania 3xTAK

31.08.2016

Na mocy decyzji konferencji jałtańskiej w lutym 1945 r. w Polsce zajętej przez Armię Czerwoną powinny odbyć się jak najszybciej wolne i nieskrępowane wybory, które miały określić układ sił politycznych i nowy ustroj Rzeczypospolitej. W czerwcu 1945 r. w Moskwie powstał Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej z udziałem przedstawicieli rządu londyńskiego, w którym jednak decydującą rolę odgrywała komunistyczna Polska Partia Robotnicza. Komuniści, niepewni jeszcze swojej pozycji w Polsce, odwlekali ogłoszenie daty wyborów. Dopiero w kwietniu 1946 r. Krajowa Rada Narodowa uchwaliła ustawę o głosowaniu ludowym. Referendum miało pokazać PPR skalę rzeczywistego poparcia dla komunistów w Polsce, a także stanowiło swoiste laboratorium doświadczalne, które miało wypracować techniki fałszowania wyników przyszłych wyborów. Pytania brzmiały: 1. Czy jesteś za zniesieniem Senatu?; 2. Czy chcesz utrwalenia w przyszłej Konstytucji ustroju gospodarczego, zaprowadzonego przez reformę rolną i unarodowienie podstawowych gałęzi gospodarki krajowej, z zachowaniem ustawowych uprawnień inicjatywy prywatnej?; 3. Czy chcesz utrwalenia zachodnich granic Państwa Polskiego na Bałtyku, Odrze i Nysie Łużyckiej? Przed dniem głosowania komuniści rozpętali masową akcję propagandową, w której wzywali do głosowania „3 razy TAK”. Obejmowała ona plakaty, napisy na murach, wiece, audycje radiowe, wizyty agitatorów w mieszkaniach. Mimo nakładu ogromnych środków, komuniści ponieśli w referendum klęskę, jednak prawdziwe wyniki głosowania można było poznać dopiero po 1989 r. Pamiątką z tego czasu jest plakat wzywający do głosowania „3 razy TAK”. Co ciekawe, zaraz po referendum został wtórnie wykorzystany; na odwrocie umieszczono wykaz poległych funkcjonariuszy MO powiatu gdańskiego, sporządzony w dniu 9 lipca 1946 r. (IPN Gd 0054/4)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)